

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การสร้างความบันเทิงในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์” ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ และเพื่อให้เห็นถึงความบันเทิงที่ปรากฏในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลแบบการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group interview) ซึ่งจัดเป็นเทคนิควิธีการรวบรวมข้อมูลที่ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมทั้งเหมาะที่จะใช้ตามความรู้สึกลึกซึ้งที่ละเอียดยิ่งขึ้น ทำให้ได้รับความรู้โดยการฟังและสังเกตปฏิกิริยาโต้ตอบของคนที่ มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยมีรายการละเอียดยังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล : ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมาจาก 3 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลประเภทวีดิทัศน์ เทปรายการ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลผู้ผลิต และแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลด้านผู้ชมหรือผู้รับสาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) แหล่งข้อมูลประเภทเทปรายการ

ประชากร

การวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การสร้างความบันเทิงในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์” นี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกเฉพาะรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ที่ยังคงออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบัน จำนวน 11 รายการ คือ

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จำนวน 3 รายการ

1. รายการสมาคมชมดาว	ออกอากาศทุกวันพุธ	22.20 - 23.20 น.
2. รายการใครคู่ใคร	ออกอากาศทุกวันพุธ	23.20 - 00.05 น.

3. รายการหลังคาเดียวกัน	ออกอากาศทุกวันอาทิตย์	12.30 - 13.30 น.

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 จำนวน 1 รายการ

1. รายการเจาะใจ	ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี	22.22 - 23.37 น.

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จำนวน 3 รายการ

1. รายการถอดรหัสใจ	ออกอากาศทุกวันจันทร์	22.20 - 23.20 น.
3. รายการสะบัดช่อ	ออกอากาศทุกวันพุธ	22.20 - 23.20 น.
4. รายการสัญญามหาชน	ออกอากาศทุกวันศุกร์	22.20 - 23.20 น.

สถานีโทรทัศน์ไอทีวี จำนวน 4 รายการ

1. รายการไอทีวีทอล์ค	ออกอากาศทุกวันอังคาร	22.45 - 23.30 น.
2. รายการ Chat สุดส์ปดาร์	ออกอากาศทุกวันเสาร์	11.05 - 11.30 น.
3. รายการสู้แล้วรวย	ออกอากาศทุกวันเสาร์	21.30 - 22.30 น.
4. รายการไอ-ดีเอ็นเอ	ออกอากาศทุกวันอาทิตย์	11.05 - 12.00 น.

จากนั้นผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างที่ทุกหน่วยประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน (Probability sampling) เพราะตัวอย่างที่ถูกเลือกโดยวิธีนี้น่าจะเป็นตัวแทนที่ถูกต้องของประชากรทั้งหมด และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic random sampling) เริ่มด้วยการคำนวณหาอัตราส่วนของจำนวนประชากรทั้งหมดกับจำนวนตัวอย่างที่ต้องการจะเลือก ซึ่งก็คือ ทุกๆ 2 รายการจะเลือกศึกษา 1 รายการ และมีการสุ่มเพื่อหาจุดเริ่มของการเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มเลือกอย่างง่าย ดังนั้น จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 รายการ คือ รายการสมาคมชมดาว รายการหลังคาเดียวกัน รายการเจาะใจ รายการสัญญามหาชน และรายการไอทีวีทอล์ค โดยจะทำการศึกษาตั้งแต่ช่วงเดือนสิงหาคม 2545 จนถึงช่วงเดือนตุลาคม 2545 รวมระยะเวลา 3 เดือน รวมทั้งสิ้น 54 เทปรายการ มาทำการวิเคราะห์ด้วยบท / เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual Analysis)

กลุ่มตัวอย่าง

รายการ	วันที่ออกอากาศ	รวมจำนวน
สมาคมชมดาว	7 , 14 , 21 , 28 สิงหาคม 4 , 11 , 18 กันยายน 2 , 9 , 11 ตุลาคม	10 ตอน
หลังคาเดียวกัน	4 , 11 , 18 , 25 สิงหาคม 8 , 15 , 22 , 29 กันยายน 6 , 13 , 20 , 27 ตุลาคม	12 ตอน
เจาะใจ	1 , 8 , 22 สิงหาคม 5 , 12 , 19 , 26 กันยายน 2 , 10 , 24 ตุลาคม	10 ตอน
สัญญามหาชน	2 , 9 , 23 สิงหาคม 6 , 13 , 20 , 27 กันยายน 4 , 18 ตุลาคม 1 พฤศจิกายน	10 ตอน
ไอทีวีทอล์ค	13 , 20 , 27 สิงหาคม 3 , 10 , 17 , 24 กันยายน 1 , 8 , 15 , 22 , 29 ตุลาคม	12 ตอน

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างรายการสนทนาบันเทิง

(2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลผู้ผลิต เป็นการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) ได้แก่ ผู้ควบคุมรายการ (Producer) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญมี ดังนี้

รายการสมาคมชมดาว

1. คุณอภิษฎา พัฒนวงศ์ (ผู้สร้างสรรครายการ)

รายการหลังคาเดียวกัน

1. คุณทรงยศ นพวรรณสกุล (ผู้ควบคุมการผลิต)

รายการเจาะใจ

- 1.คุณวีรณา ไอ่พารักษ์ธรรม (ผู้ควบคุมการผลิต)

รายการสัญญาณมหาชน

- 1.คุณสัญญา คุณากร (ผู้ควบคุมการผลิตและพิธีกร)

รายการไอทีวีทอล์ค

- 1.คุณปริญญา ปลิวอิสสระ (ผู้ควบคุมการผลิต)

(3) แหล่งข้อมูลบุคคลด้านผู้ชมหรือผู้รับสาร ได้แก่บุคคลที่เข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม (Focus group interview) เพื่อตรวจสอบทัศนคติของผู้ชม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องกรอกแบบสอบถามก่อนที่จะเริ่มการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ชม คือ

1. ต้องเป็นผู้ชมที่เคยชมรายการสนทนาบันเทิงทั้ง 5 รายการ
2. มีความถี่ในการชมรายการสนทนาบันเทิง 4 – 5 ครั้งต่อสัปดาห์
3. ผู้ชมที่เคยมีส่วนร่วมกับการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ เช่น เคยเข้าไปชมการบันทึกเทปโทรทัศน์ในห้องส่ง หรือเคยส่งจดหมายเข้าไปในรายการประเภทนี้ โดยการขอรายชื่อมาจากบริษัทผู้ผลิตรายการ

โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน รวมทั้งหมด 24 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มนั้นจะมีผู้เข้าร่วมสนทนาที่มีอายุ เพศ และอาชีพคละเคล้ากันไป ดังนี้

อายุ 20 - 24 ปี	อาชีพนักศึกษา	จำนวน 5 คน
	อาชีพพยาบาลและเภสัชกร	จำนวน 2 คน
อายุ 25 – 29 ปี	อาชีพบริการ	จำนวน 1 คน
	อาชีพค้าขาย	จำนวน 2 คน
	อาชีพข้าราชการ	จำนวน 1 คน
	อาชีพพนักงานบริษัท	จำนวน 5 คน

อายุ 30 – 35 ปี	อาชีพข้าราชการครู	จำนวน 1 คน
	อาชีพเจ้าหน้าที่ธนาคาร	จำนวน 1 คน
อายุ 36 – 39 ปี	อาชีพข้าราชการทหาร	จำนวน 1 คน
	อาชีพค้าขาย	จำนวน 1 คน
	อาชีพลูกจ้าง	จำนวน 2 คน
อายุ 40 – 44 ปี	อาชีพลูกจ้าง	จำนวน 1 คน
	อาชีพช่างเสริมสวย	จำนวน 1 คน

ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อเก็บตัวอย่างกลุ่มต่างๆ จากทั้ง 5 รายการที่นำมาใช้ในการสร้างความบันเทิง ให้มีความยาวประมาณ 15 นาที มาเปิดฉายให้ผู้เข้ากลุ่มสนทนาชมเป็นการสร้างบรรยากาศ และนำวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นประเด็นหลัก และแปลงประเด็นหลักให้เป็นคำถามย่อยเพื่อนำคำตอบไปสรุปให้ตรงกับแต่ละประเด็น เพื่อตรวจสอบทัศนคติจากผู้รับสาร ว่าได้รับความบันเทิงจากรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือ

1. เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) ได้แก่

- 1.1 ด้านผู้ผลิต ได้แก่ ผู้ควบคุมการผลิตรายการ (Producer) ของทั้ง 5 รายการ คือ
  1. รายการสมาคมชมดาว
  2. รายการหลังคาเดียวกัน
  3. รายการเจาะใจ
  4. รายการสัญญามหาชน
  5. รายการไอทีวีทอล์ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องบันทึกเทป เทปคาสเซ็ท และแบบฟอร์มบันทึกคำสัมภาษณ์ สำหรับผู้ผลิต ซึ่งมีประเด็นคำถามดังนี้

- (1) เนื้อหา

(1.1) ท่านคิดว่าอะไรคือปัจจัยในการสร้างสรรค์รายการในแต่ละสัปดาห์ (ปัจจัยภายนอก เช่น นโยบายของบริษัท , เทคโนโลยี , ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน มีผลต่อการผลิตรายการของท่านหรือไม่ อย่างไร / ปัจจัยภายใน เช่น การเมือง กฎหมาย , คู่แข่งขัน , ผู้สนับสนุน , กระแสปัจจุบันและวัฒนธรรม และความสนใจของผู้รับสาร มีผลต่อการผลิตรายการของท่านหรือไม่ อย่างไร

(2) รูปแบบการนำเสนอ

(2.1) ท่านมีวิธีการสร้างความบันเทิงให้เกิดขึ้นในรายการได้อย่างไร อะไรที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงได้บ้าง (พาฝัน / โศกสลด / สมจริง / เลียนแบบ)

(2.2) มีในเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาเสนอในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์อย่างไร

- มีรูปแบบในการนำเสนอรายการอย่างไร

(2.3) มีการคัดเลือกผู้นำเสนอเนื้อหา หรือพิธีกรอย่างไร

(2.4) มีการคัดเลือกผู้ร่วมรายการอย่างไร

(2.5) มีการจัดบรรยากาศในการนำเสนอรายการอย่างไร

(2.6) การเพิ่มเทคนิคในการนำเสนอหรือไม่ อย่างไร

- จุดเด่นของรายการที่ทำให้แตกต่างจากรายการอื่นคืออะไร

- มุขตลกต่างๆ ในรายการนั้นหามาได้อย่างไร วัสดุประกอบรายการสำคัญหรือไม่

- ท่านให้ความสำคัญกับองค์ประกอบใดมากที่สุด (พิธีกร / ผู้ร่วมรายการ /

บรรยากาศ / เทคนิคในการนำเสนอ) ฯลฯ

1.2 ด้านผู้รับสาร เก็บรวบรวมโดยวิธีการ สทนากลุ่ม ซึ่งสอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีวิธีการสร้างแนวคำถาม ดังนี้

1. นำวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นประเด็นหลัก

2. แปลงประเด็นหลักๆ ให้เป็นคำถามย่อย เพื่อนำคำตอบไปสรุปให้ตรงกับแต่ละประเด็นนั้นได้ การตั้งคำถามนั้นจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่เกี่ยวกับความบันเทิงจากรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ การตั้งคำถามในการสนทนากลุ่มนี้เริ่มจากคำถามซึ่งเป็นเรื่องทั่วไป เป็นลักษณะชวนคุยเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างผู้นำสนทนากับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากเปิดรายการสนทนาบันเทิงทั้ง 5 รายการที่มีความยาวประมาณ 15 นาที เพื่อไม่ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มรู้สึกเบื่อจากการชมเกินไป จากนั้นจะมุ่งประเด็นคำถามเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องความบันเทิง ทั้งในเรื่องเนื้อหาและองค์ประกอบต่างๆ เช่น ผู้ดำเนินรายการ หรือพิธีกร ผู้ให้สัมภาษณ์ ฉาก แสง เสียง เป็นต้น การสนทนากลุ่มใช้เวลาประมาณ 45 นาทีในการสนทนาผู้วิจัยเป็นผู้ป้อนคำถาม (moderator) ให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาได้แสดงความคิดเห็น นอกจากนี้มีผู้คอยสังเกตอาการของผู้สนทนาและคอยจดปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องบันทึกเทป เทปคาสเซ็ท และแบบฟอร์มบันทึกคำสัมภาษณ์ สำหรับผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา ซึ่งมีประเด็นสอดคล้องกับผู้ผลิต

(1) เนื้อหา

(1.1) ทำไมถึงชอบชมรายการสนทนาบันเทิง

- รายการสนทนาบันเทิงให้ความบันเทิงอย่างไร
- อะไรเป็นจุดดึงดูดให้ชมรายการสนทนาบันเทิง
- ชอบเนื้อหาที่นำมาเสนอในรายการสนทนาบันเทิงหรือไม่ อย่างไร

(2) รูปแบบการนำเสนอ

(2.1) พิธีกรประเภทไหน หรือใครที่เหมาะสมกับรายการสนทนาบันเทิง

(2.2) ผู้ร่วมรายการประเภทไหน หรือใครที่อยากเชิญให้มาร่วมในรายการ

(2.3) ท่านชอบบรรยากาศในการนำเสนอรายการสนทนากับนักเขียนในปัจจุบันหรือไม่

- ท่านให้ความสำคัญกับองค์ประกอบใดมากที่สุด (พิธีกร / ผู้ร่วมรายการ / บรรยากาศ / เพิ่มเทคนิคในการนำเสนอ) ฯลฯ

2. เทปวิดีโอที่สนทนารายการสนทนากับนักเขียนทางโทรทัศน์ ทั้ง 5 รายการ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ

2.1 เทปวิดีโอที่บันทึกการสนทนากับนักเขียนทางโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยทำการบันทึกด้วยตนเองหรือขอสำเนาจากผู้ผลิตรายการ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2545 - ตุลาคม 2545 รวมทั้งสิ้น 54 เทปรายการ มาทำการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี / เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual Analysis) โดยมีแนวคิดจากเอกสารเป็นแนวทาง

2.2 เทปวิดีโอที่ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการสนทนากลุ่ม โดยได้ทำการตัดต่อตัวอย่างกลยุทธ์ต่างๆ จากทั้ง 5 รายการนำมาใช้ในการสร้างความบันเทิง ความยาวประมาณ 15 นาที แล้วนำมาฉายให้กลุ่มสนทนาชมเป็นการสร้างบรรยากาศ เพื่อเปิดประเด็นหัวข้อที่จะทำการวิจัย แล้วจดคำตอบที่ได้ คำถามนั้นเป็นคำถามปลายเปิด

3. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ บทโทรทัศน์ และบทความ ซึ่งค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์รายวัน หรือนิตยสารต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยและวิทยานิพนธ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์

การทดสอบเครื่องมือ

สำหรับการสำรวจโดยใช้ข้อมูลเบื้องต้นโดยการใช้ "แบบสัมภาษณ์" และแนวคำถามในการสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา ภาษาของแบบสอบถาม รวมถึงความเหมาะสมทุกประการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เทปวีดีทัศน์ เป็นการวิเคราะห์กลยุทธ์การสร้างความบันเทิงในรายการสนทนาทางโทรทัศน์ โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูล เรียงลำดับ และตีความข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็นเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ

1. เนื้อหาของรายการ จะเป็นการวิเคราะห์ว่าข้อความหรือความรู้ที่นำมาเป็นเนื้อหาของรายการนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เช่น ชีวิตและงานของบุคคลที่น่าสนใจ , ดนตรีและเพลง , เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคม

2. รูปแบบในการนำเสนอ จะเป็นการวิเคราะห์ถึงประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผู้นำเสนอเนื้อหา ได้แก่ พิธีกร ซึ่งจะเป็นผู้ที่นำเสนอเนื้อหาและดำเนินรายการให้มีความต่อเนื่องและสนุกสนานไปตั้งแต่ต้นจนจบรายการ พิธีกรในรายการปกิณกะบันเทิงและรายการสนทนาจะมีความสำคัญมากต่อการทำให้รายการมีความน่าสนใจ ซึ่งจะวิเคราะห์ถึง

(1) จำนวนพิธีกรในแต่ละรายการ มีพิธีกรเพียงคนเดียว , พิธีกรคู่ชาย-หญิง , พิธีกรหญิงคู่ หรือพิธีกรชายคู่ มีส่วนสำคัญในการสร้างความบันเทิงให้เกิดขึ้นในรายการหรือไม่อย่างไร

(2) วิเคราะห์ถึงบุคลิกลักษณะท่าทาง

- วิธีการพูด การดำเนินรายการ
- การแสดงออกทั้งจากท่าประกอบและการแสดงออกทางสีหน้า
- การแต่งกาย ด้วยชุดดูสุภาพซึ่งแสดงออกถึงความเป็นทางการ แต่งกายตามเทศกาลต่างๆ หรือแต่งกายทันสมัย

(3) วิธีการตั้งคำถามและการสัมภาษณ์ ที่ทำให้บรรยากาศในการพูดคุยเกิดอรรถรสเกิดความตื่นตื้นที่น่าสนใจ ชวนให้ติดตาม

- โดยใช้การตั้งคำถามแบบตรงๆ (straightforward) โดยไม่อ้อมค้อมหรือเกรงใจว่าผู้ตอบจะโกรธ
  - การตั้งแบบเลียบเคียง เช่น เรื่องเพศที่น่าจะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความบันเทิง แต่ไม่ค่อยพบในการสัมภาษณ์ (นอกจากในรายการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศโดยตรง เช่น ซูรักซูรส)
  - การตั้งคำถามแบบยั่วเหยียดหรือตะล่อม (probe) ที่ผู้ถามจะต้องใช้วาทะศิลป์เพื่อให้ผู้ตอบเล่าเรื่องออกมาทั้งหมด
  - การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (focus interview หรือ depth interview) ที่ผู้สัมภาษณ์มีจุดสนใจอยู่แล้วจึงพยายามเบนความสนใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ให้เข้าสู่จุดที่สนใจ
  - การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ ที่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีอิสระที่จะอธิบายแนวความคิดของตัวเองไปเรื่อยๆ
  - การตั้งคำถามนำ (lead question) เพื่อชี้แนะให้ผู้ตอบต้องตอบไปในแนวทางที่กำหนด ซึ่งมักจะมีการระบุคำตอบไว้ในคำถามอยู่แล้ว

2. ผู้ร่วมรายการ ได้แก่ แกร็บเชิญมาร่วมในรายการ ที่ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอรายการ ทำให้รายการมีความน่าสนใจ

(1) ความมีชื่อเสียง ถ้าบุคคลที่มาร่วมรายการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของคนในสังคม ก็จะทำให้ผู้ชมเกิดความน่าสนใจมากขึ้นเป็นแรงดึงดูดผู้ชมที่ดีอย่างหนึ่ง

(2) อาชีพหรือแวดวงทางสังคม บางอาชีพคนทั่วไปให้ความสำคัญมาก เช่น ดารา นักแสดง นักร้อง นักกีฬา นักการเมือง นักธุรกิจ เพราะบุคคลเหล่านี้จะมีส่วนหนึ่งที่ประชาชนหรือผู้ชมรู้จัก และอยากรู้อยากเห็นต่อไปในส่วนเลี้ยวที่ไม่เคยรู้จักหรือสัมผัสมาก่อน

3. บรรยากาศในการนำเสนอรายการ ได้แก่

(1) ลักษณะการจัดฉาก อุปกรณ์ ประกอบฉาก มีการจัดสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องราวเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอหรือไม่

(2) การจัดแสง การให้สี โทนของอารมณ์ในรายการ

(3) หมอกและควัน เพื่อสร้างความบันเทิง

(4) เสียง เพื่อสร้างอารมณ์สนุกสนานคึกคัก โดยใช้เสียงดนตรีประกอบรายการ , เสียงพิเศษต่างๆ เพื่อให้สนุกสนานยิ่งขึ้น และการจัดผู้ชมรายการในห้องส่งเพื่อส่งเสียงเชียร์เพื่อสร้างความเร้าใจ

4. การเพิ่มเทคนิคในการนำเสนอ เป็นการวิเคราะห์ถึงลักษณะการลำดับเรื่อง การใช้เทคนิค วิธีการเพื่อสร้างความน่าสนใจในรายการ ได้แก่

- การตั้งชื่อตอนเพื่อดึงดูดความสนใจ
- การทำ VTR ประกอบการสนทนา
- การนำบุคคลหรือสิ่งของมาสร้างความประหลาดใจให้กับผู้ชมรายการและคนดู
- การใช้เทคนิคในการตัดต่อและใช้คอมพิวเตอร์กราฟิก เพื่อสร้างอารมณ์ตื่นตาตื่นใจ

2. สัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็น Key-Informant โดยการเตรียมคำถามที่เหมาะสมครอบคลุมคำถามนำวิจัย ในด้านกลยุทธ์ การสร้างความบันเทิงทางโทรทัศน์ วิธีการสร้าง เพื่อนำคำตอบไปเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์เนื้อหาและการสนทนากลุ่ม

หลังจากการชมเทปวีดิทัศน์และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เรียงลำดับ และตีความ เพื่อสำรวจลักษณะของกลยุทธ์ และวิธีการสร้างกลยุทธ์ในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์

3. การสนทนากลุ่ม เริ่มต้นจากการถอดเทปนำข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หลังจากการชมรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ที่ใช้กลยุทธ์ต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาจับประเด็นและตีความออกมาในรูปแบบที่สามารถประเมินความชอบ ไม่ชอบ คำติชมและคำแนะนำเพื่อตรวจสอบทัศนคติของผู้ชม ซึ่งอาจไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้รับสารทั้งหมดแต่ก็จะเป็นผู้แสดงทัศนคติเกี่ยวกับความบันเทิงในรายการสนทนาบันเทิงได้ ตามการรับรู้ที่ผู้รับสารมีประสบการณ์โดยใช้แนวคิดเรื่องทฤษฎีการเล่น ทฤษฎีผู้รับสาร และแนวคิดเรื่องการสัมภาษณ์มาประกอบการวิเคราะห์และการตีความหมายของผู้ชม เพื่อตรวจสอบทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อกลยุทธ์การสร้างความบันเทิงในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ต่อไป

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยโดยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analysis Description) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถอธิบายให้เห็นชัดเจนว่ามีกลยุทธ์ใดบ้างในการสร้างความบันเทิงในรายการสนทนาบันเทิงทางโทรทัศน์ และผู้ผลิตมีวิธีการสร้างกลยุทธ์เหล่านั้นอย่างไร โดยจะได้นำเสนอในบทที่ 4 สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อทราบทัศนคติว่าผู้รับสารได้รับความบันเทิงหรือไม่ เพราะเหตุใด กลยุทธ์ใดที่ผู้รับสารพอใจมากที่สุดจะนำเสนอในบทที่ 5 พร้อมทั้งสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยที่จะพัฒนาต่อไปในบทที่ 6